

4.1. Контекстът

На 30 август 1973 г. зав. отдел „Пропаганда и агитация“ на ЦК на БКП внася подробна „Информация за състоянието на работата на партията сред населението от цигански произход“ (ЦПА, фонд 1, оп. 40, а.е. 476, л. 32–43). Тази информация очевидно е подготвена след обстойно проучване на ситуацията по места на изпълнението на заложената в Постановление 258 на МС от 1958 г. политика на БКП и правителството. В нея се съдържат и данни за населението от цигански произход в България – 360 000 души (4.2% от цялото население на страната), от които 60% са съсредоточени в градовете, в София – 32 000 души. По правило информацията започва с отчитане на резултатите с познатите общи фрази:

В резултат на изграждането на социалистическото общество и правилната марскистко-ленинска политика на партията към народностните групи станаха дълбоки, коренни промени в живота на циганското население. Създадох се условия за развитието на това население като равноправна и неразделна част от българския народ. В духа на политиката на партията през периода 1958–1962 г. излязоха редица решения на Централния комитет на БКП и Министерския съвет, насочени към провеждане на системна и организирана работа сред циганското население, за неговото комунистическо и патриотично възпитание, за включването му в обществено полезен труд и за подобряване благосъстоянието и издигане културното му равнище (пак там: л. 32) Макар и съвсем недостатъчни, положителните резултати³⁰ потвърждават правилността на провежданата досега политика на партията към населението от цигански произход... потвърждават, че тази политика трябва да се следва и за в бъдеще с още по-голяма настойчивост, упоритост и последователност. Без да се омаловажава постигнатото, следва да се подчертае, че партийните комитети, министерствата и централните ведомства, народните съвети и обществените организации са подценили решенията и не са работили

³⁰ Сред положителните резултати се отчита и: „В 145 интерната се обучават и възпитават над 8000 – 11,8 на сто от учениците-циганчета от I до VIII клас“.